

Česko v evropském kontextu z hlediska úmrtnosti na zhoubné novotvary: analýza potenciálních faktorů úrovně a struktury úmrtnosti na tuto skupinu příčin úmrtí v posledních letech

Abstrakt

Tato diplomová práce si klade dva hlavní cíle. Prvním hlavním cílem je popsat trendy a současnou situaci úrovně a struktury úmrtnosti na zhoubné novotvary v Česku v rámci evropského kontextu. Předpokládá se, že mezi zeměmi Evropské unie existují významné rozdíly, které jsou způsobeny mnoha faktory (jako je např. životní styl, úroveň prevence, dostupnost a kvalita zdravotní péče). Významná část práce se proto věnuje analýze možných faktorů, které mohou mít s výskytem novotvarů a s úmrtností na novotvary souvislost, což je zároveň druhý cíl práce. Z výsledků provedené analýzy vyplývá, že úmrtnostní situace v Česku je v porovnání s evropským průměrem na lehce horší úrovni. Na druhou stranu v Česku v porovnání s ostatními státy Evropské unie došlo ve sledovaném období k absolutně největšímu poklesu úmrtnosti na zhoubné novotvary a to jak za muže, tak za ženy. Významné snížení úmrtnosti bylo doloženo mezi rokem 2009 a 2015 i v rámci mnoha vybraných skupin příčin smrti a většiny jednotlivých věkových kategorií, a to především u mužů. Dále byla v práci prokázána souvislost mezi vybranými studovanými faktory a úmrtností na tato onemocnění. Pomocí regionalizace Evropské unie bylo zjištěno, že jednotlivé země Evropské unie mají tendenci se seskupovat do shluků, ve kterých jsou si země často poměrně geograficky či kulturně blízké. Tyto poměry platí i pro Česko, u kterého je blízkost k okolním zemím také doložena.

Klíčová slova: zhoubné novotvary, úmrtnost, příčiny úmrtí, faktory, rizikové faktory, prevence, screening, Česko, Evropská unie